2024/3244

23.12.2024

CINNEADH (AE) 2024/3244 Ó PHARLAIMINT NA hEORPA AGUS ÓN gCOMHAIRLE

an 19 Nollaig 2024

lena leasaítear Cinneadh 2008/971/CE ón gComhairle a mhéid a bhaineann leis an ábhar atáirgthe foraoise den chatagóir 'tástáilte', a lipéadú agus ainmneacha na n-údarás atá freagrach as formheas agus rialú an táirgthe

TÁ PARLAIMINT NA hEORPA AGUS COMHAIRLE AN AONTAIS EORPAIGH,

Ag féachaint don Chonradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh, agus go háirithe Airteagal 43(2) de,

Ag féachaint don togra ón gCoimisiún Eorpach,

Tar éis dóibh an gníomh reachtach a chur chuig na parlaimintí náisiúnta,

Ag féachaint don tuairim ó Choiste Eacnamaíoch agus Sóisialta na hEorpa ([1]),

Ag gníomhú dóibh i gcomhréir leis an ngnáthnós imeachta reachtach ([2]),

De bharr an mhéid seo a leanas:

(1) Tá feidhm ag Treoir 1999/105/CE ([3]) ón gComhairle, *inter alia*, maidir le hábhar atáirgthe foraoise a mhargú laistigh den Aontas. Baineann an Treoir sin le hábhar atáirgthe de speicis crann agus de hibridí saorga díobh a bhfuil tábhacht ag baint leo chun críoch foraoiseachta ar fud an Aontais nó i gcuid de.

(2) Le Cinneadh 2008/971/CE ([4]) ón gComhairle cinntear, maidir le hábhar atáirgthe foraoise de na catagóirí 'sainaitheanta de réir foinse', 'roghnaithe' agus 'cáilithe', a tháirgtear i dtríú tíortha a liostaítear in Iarscríbhinn I a ghabhann leis an gCinneadh sin, na coinníollacha faoina bhfuil sé le hallmhairiú isteach san Aontas, a mhéid a bhaineann le formheas agus clárú bunábhair foraoise agus táirgeadh ábhair atáirgthe foraoise ón mbunábhar sin ina dhiaidh sin. Tá Scéim ECFE um Dheimhniú Ábhair Atáirgthe Foraoise a bhíonn ag Gluaiseacht sa Trádáil Idirnáisiúnta ('Scéim Síolta Foraoise agus Plandaí ECFE') curtha chun feidhme ag na tríú tíortha lena mbaineann.

(3) Leasaíodh Scéim Síolta Foraoise agus Plandaí ECFE in 2013 chun ábhar atáirgthe foraoise den chatagóir 'tástáilte' a chur san áireamh i dteannta na gcatagóirí 'sainaitheanta de réir foinse', 'roghnaithe' agus 'cáilithe' d'ábhar atáirgthe foraoise, catagóirí atá i Scéim Síolta Foraoise agus Plandaí ECFE ó bhí 2011 ann.

(4) Leis na rialacha náisiúnta maidir le deimhniú ábhair atáirgthe foraoise ('na rialacha náisiúnta') i gCeanada, san Iorua, sa tSeirbia, san Eilvéis, sa Tuirc, sa Ríocht Aontaithe agus sna Stáit Aontaithe ('na tríú tíortha sonraithe') déantar foráil go bhfuil iniúchadh allamuigh oifigiúil le déanamh le linn bailiú agus próiseáil síolta agus le linn táirgeadh stoic plandúcháin.

(5) De réir rialacha náisiúnta na dtríú tíortha sonraithe, ní mór do na córais maidir le formheas agus clárú bunábhair agus táirgeadh ábhair atáirgthe foraoise ón mbunábhar sin ina dhiaidh sin Scéim Síolta Foraoise agus Plandaí ECFE a leanúint. Ina theannta sin, ceanglaítear leis na rialacha náisiúnta sin síolta agus stoc plandúcháin de na catagóirí 'sainaitheanta de réir foinse', 'roghnaithe', 'cáilithe' agus 'tástáilte' a bheith deimhnithe agus na pacáistí síolta a bheith dúnta go hoifigiúil i gcomhréir le Scéim Síolta Foraoise agus Plandaí ECFE.

([1]) Tuairim an 4 Nollaig 2024 (nár foilsíodh fós san Iris Oifigiúil).
([2]) Seasamh ó Pharlaimint na hEorpa an 17 Nollaig 2024 (nár foilsíodh fós san Iris Oifigiúil) agus cinneadh ón gComhairle an 18 Nollaig 2024.
([3]) Treoir 1999/105/CE ón gComhairle an 22 Nollaig 1999 maidir le hábhar atáirgthe foraoise a mhargú (IO L 11, 15.1.2000, lch. 17, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/1999/105/oj).
([4]) Cinneadh 2008/971/CE ón gComhairle an 16 Nollaig 2008 maidir le coibhéis ábhair atáirgthe foraoise a tháirgtear i dtríú tíortha (IO L 345, 23.12.2008, lch. 83, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2008/971/oj).

(6) Ós rud é nárbh ann do Chinneadh ar leibhéal an Aontais i ndáil le coibhéis ábhair atáirgthe foraoise den chatagóir 'tástáilte', le Cinneadh Cur Chun Feidhme (AE) 2021/773 ([5]) ón gCoimisiún údaraíodh do na Ballstáit go sealadach, go dtí an 31 Nollaig 2024, cinneadh a dhéanamh maidir le coibhéis an ábhair atáirgthe foraoise den chatagóir 'tástáilte' a tháirgtear i dtríú tíortha a liostaítear in Iarscríbhinn I a ghabhann le Cinneadh 2008/971/CE, tíortha lena n áirítear na tríú tíortha sonraithe. Bhí an t údarú sin riachtanach chun aon riosca go gcuirfí isteach ar allmhairiú ábhair atáirgthe foraoise isteach sna Ballstáit a sheachaint.

(7) Má dhéantar scrúdú ar rialacha náisiúnta na dtríú tíortha sonraithe, a mhéid a bhaineann leis an gcatagóir 'tástáilte', feictear go meastar na coinníollacha maidir le formheas bunábhair a bheith coibhéiseach leis na coinníollacha a leagtar amach i dTreoir 1999/105/CE, ar choinníoll go gcomhlíontar na coinníollacha a leagtar amach in Iarscríbhinn II a ghabhann le Cinneadh 2008/971/CE a mhéid a bhaineann le síolta agus stoic phlandúcháin.

(8) Athraíodh ainmneacha agus seoltaí roinnt de na húdaráis atá freagrach as formheas agus rialú an táirgthe, mar a liostaítear in Iarscríbhinn I a ghabhann le Cinneadh 2008/971/CE agus dá bhrí sin ní mór iad a thabhairt cothrom le dáta.

(9) Is féidir úsáid a bhaint as an modhnú géiniteach chun síolta nó stoc plandúcháin den chatagóir 'tástáilte' a tháirgeadh. Dá bhrí sin, chun roghanna eolasacha a áirithiú le haghaidh úsáideoirí ábhair atáirgthe foraoise, ba cheart a shonrú ar lipéad ECFE agus ar lipéad an tsoláthróra ar baineadh úsáid as an gcineál sin modhnaithe i dtáirgeadh an bhunábhair le haghaidh na catagóire sin, mar a dhéantar faoi láthair i leith na catagóire 'cáilithe'.

(10) I bhfianaise go gcuirtear an chatagóir 'tástáilte' le hIarscríbhinn II a ghabhann le Cinneadh 2008/971/CE, ba cheart iarscríbhinn a chur leis an gCinneadh sin le tábla ina sonraítear na catagóirí faoina gceadaítear ábhar atáirgthe foraoise ó na cineálacha éagsúla bunábhair a allmhairiú isteach san Aontas chun soiléireacht agus cur i bhfeidhm ceart an Chinnidh sin a áirithiú. Tá gá leis sin chun soiléireacht dhlíthiúil agus comhsheasmhacht le Treoir 1999/105/CE a áirithiú, mar aon le cur i bhfeidhm ceart na rialacha sin agus roghanna eolasacha na n oibreoirí a chuireann an Cinneadh sin i bhfeidhm.

(11) Dá bhrí sin, ba cheart Cinneadh 2008/971/CE a leasú dá réir sin.

(12) I bhfianaise an ghá atá ann go gcuirfí an Cinneadh seo i bhfeidhm roimh dhul in éag Chinneadh Cur Chun Feidhme (AE) 2021/773 an 31 Nollaig 2024, meastar gurb iomchuí an eisceacht ar an tréimhse 8 seachtaine dá bhforáiltear in Airteagal 4 de Phrótacal Uimh. 1 maidir le ról na bparlaimintí náisiúnta san Aontas Eorpach, atá i gceangal leis an gConradh ar an Aontas Eorpach (CAE), leis an gConradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh agus leis an gConradh ag bunú an Chomhphobail Eorpaigh do Fhuinneamh Adamhach, a agairt.

(13) Ós rud é nach féidir leis na Ballstáit cuspóir an Chinnidh seo, eadhon an córas coibhéise maidir le hallmhairiú ábhair atáirgthe foraoise, córas a bhunaítear le Cinneadh 2008/971/CE, a leathnú chun an chatagóir 'tástáilte' a chumhdach, agus ó tharla nach féidir iad a bhaint amach ach ar leibhéal an Aontais, féadfaidh an tAontas bearta a ghlacadh, i gcomhréir le prionsabal na coimhdeachta a leagtar amach in Airteagal 5 CAE. I gcomhréir le prionsabal na comhréireachta a leagtar amach san Airteagal sin, ní théann an Treoir seo thar a bhfuil riachtanach chun an cuspóir sin a ghnóthú.

(14) Ba cheart an Cinneadh seo a theacht i bhfeidhm mar ábhar práinne lá a fhoilsithe in *Iris Oifigiúil an Aontais Eorpaigh* chun a áirithiú go dtiocfaidh sé i bhfeidhm sula rachaidh Cinneadh Cur Chun Feidhme (AE) 2021/773 in éag.

(15) Ós rud é go rachaidh Cinneadh Cur Chun Feidhme (AE) 2021/773 in éag an 31 Nollaig 2024, ba cheart feidhm a bheith ag an gCinneadh seo ón 1 Eanáir 2025 chun soiléireacht dhlíthiúil agus leanúnachas na rialacha lena mbaineann a áirithiú,

([5]) Cinneadh Cur Chun Feidhme (AE) 2021/773 ón gCoimisiún an 10 Bealtaine 2021 lena n údaraítear do na Ballstáit, i gcomhréir le Treoir 1999/105/CE ón gComhairle, cinneadh sealadach a dhéanamh maidir le coibhéis an ábhair atáirgthe foraoise de chatagóirí áirithe a tháirgtear i dtríú tíortha áirithe (IO L 169, 12.5.2021, lch. 1, ELI:http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2021/773/oj).

TAR ÉIS AN CINNEADH SEO A GHLACADH:

Airteagal 1

Leasuithe ar Chinneadh 2008/971/CE

Leasaítear Cinneadh 2008/971/CE mar a leanas:

(1) in Airteagal 1, cuirtear an méid seo a leanas in ionad na chéad mhíre:

'Leis an gCinneadh seo cinntear na coinníollacha faoina bhfuil ábhar atáirgthe foraoise de na catagóirí "sainaitheanta de réir foinse", "roghnaithe", "cáilithe" agus "tástáilte" a tháirgtear i dtríú tír a liostaítear in Iarscríbhinn I le hallmhairiú isteach san Aontas.';

(2) in Airteagal 3, cuirtear an méid seo a leanas in ionad mhír 2:

'2. Síolta agus stoc plandúcháin de na catagóirí "sainaitheanta de réir foinse", "roghnaithe", "cáilithe" agus "tástáilte" de na speicis agus hibridí saorga díobh a liostaítear in Iarscríbhinn I a ghabhann le Treoir 1999/105/CE, a tháirgtear i dtríú tíortha a liostaítear in Iarscríbhinn I a ghabhann leis an gCinneadh seo agus atá deimhnithe go hoifigiúil ag na húdaráis tríú tír a liostaítear san Iarscríbhinn sin, measfar go bhfuil siad coibhéiseach le síolta agus stoc plandúcháin a chomhlíonann Treoir 1999/105/CE, ar choinníoll go gcomhlíontar na coinníollacha a leagtar síos in Iarscríbhinn II a ghabhann leis an gCinneadh seo.';

(3) leasaítear na hIarscríbhinní i gcomhréir leis an Iarscríbhinn a ghabhann leis an gCinneadh seo.

Airteagal 2

Teacht i bhfeidhm agus cur i bhfeidhm

Tiocfaidh an Cinneadh seo i bhfeidhm lá a fhoilsithe in *Iris Oifigiúil an Aontais Eorpaigh*.

Beidh feidhm aige ón 1 Eanáir 2025.

Arna dhéanamh sa Bhruiséil, an 19 Nollaig 2024.

Thar ceann Pharlaimint na hEorpa	*Thar ceann na Comhairle*
An tUachtarán	*An tUachtarán*
R. METSOLA	BÓKA J.

IARSCRÍBHINN

Leasaítear na hIarscríbhinní a ghabhann le Cinneadh 2008/971/EC mar a leanas:

(1) cuirtear an méid seo a leanas in ionad Iarscríbhinn I:

'IARSCRÍBHINN I

Tíortha agus údaráis

Tír ([1])	Údarás atá freagrach as formheas agus rialú an táirgthe
CA	Natural Resources Canada - Canadian Forest Service Atlantic Forestry Centre 1350 Regent Street Fredericton NB E3C 2G6
CH	Federal Office for the Environment (FOEN) Department of the Environment, Transport, Energy and Communications (UVEK) Forest Division Federal Plant Protection Service Monbijoustrasse 40 CH-3003 Bern
GB ([2])	Department for Environment, Food & Rural Affairs (DEFRA) Eastbrook Shaftesbury Road Cambridge CB2 8DR
NO	Norwegian Forest Seed Center c/o Øyvind Meland Edvardsen Box 118, N-2301 Hamar
RS	Group for Forest Reproductive Material and Genetic Resources Directorate for Forest Ministry of Agriculture, Forestry and Water Management Ministry of AFW — Directorate for Forest Omladinskih brigada 1 Novi Beograd
TR	Ministry of Agriculture and Forestry General Directorate of Forestry Forest Tree Seeds and Tree Breeding Research Institute Directorate Sogutozu 06560 Ankara
US	United States Department of Agriculture Forest Service Cooperative Forestry National Seed Laboratory

Tír ([1])	Údarás atá freagrach as formheas agus rialú an táirgthe
	5675 Riggins Mill Road Dry Branch, Georgia 31020 ÚDARÁIS DEIMHNIÚCHÁIN OIFIGIÚLA NA STÁT (Údaráis atá údaraithe chun deimhnithe ECFE a eisiúint trí chomharchomhaontú le Seirbhís Foraoise USDA) Washington State Crop Improvement Association, Inc. 2575 NE Hopkins Ct. Pullman, Washington 99163

([1]) CA – Ceanada, CH – an Eilvéis, GB – an Ríocht Aontaithe, NO – an Iorua, RS – an tSeirbia, TR –an Tuirc, US – na Stáit Aontaithe.
([2]) I gcomhréir leis an gComhaontú maidir le Ríocht Aontaithe na Breataine Móire agus Thuaisceart Éireann a bheith ag tarraingt siar as an Aontas Eorpach agus as an gComhphobal Eorpach do Fhuinneamh Adamhach, agus go háirithe Airteagal 5(4) de Chreat Windsor (féach Ráiteas Comhpháirteach Uimh. 1/2023 ón Aontas agus ón Ríocht Aontaithe sa Chomhchoiste a bunaíodh leis an gComhaontú maidir le Ríocht Aontaithe na Breataine Móire agus Thuaisceart Éireann a bheith ag tarraingt siar as an Aontas Eorpach agus as an gComhphobal Eorpach do Fhuinneamh Adamhach an 24 Márta 2023 (IO L 102, 17.4.2023, lch. 87) i gcomhar le hIarscríbhinn 2 a ghabhann leis an gCreat sin, chun críoch na hIarscríbhinne seo, ní bhaineann tagairtí don Ríocht Aontaithe le Tuaisceart Éireann.';

(2) in Iarscríbhinn II, cuirtear an méid seo a leanas in ionad Roinn C:

'C. Coinníollacha breise a bhaineann leis na catagóirí "cáilithe" agus "tástáilte" síolta agus stoic le cur a tháirgtear i dtríú tíortha.

A mhéid a bhaineann le síolta nó stoc plandúcháin de na catagóirí "cáilithe" agus "tástáilte", luafar ar an lipéad ECFE agus ar lipéad an tsoláthróra ar baineadh úsáid as an modhnú géiniteach i dtáirgeadh an bhunábhair.';

(3) cuirtear an iarscríbhinn seo a leanas leis:

'IARSCRÍBHINN III

Catagóirí faoina bhféadfar ábhar atáirgthe foraoise ó na cineálacha éagsúla bunábhair a allmhairiú isteach san Aontas

Bunábhar	Catagóir d'ábhar atáirgthe foraoise			
	Sainaitheanta de réir foinse	Roghnaithe	Cáilithe	Tástáilte
Foinse síolta	x			
Clampa	x	x		x
Síolghort			x	x
Máthairchrainn na fine nó na bhfinte			x	x
Clón			x	x
Meascán clónach			x	x'.